rasta. Atkastus pamatus galima datuoti XIV-XVI a.

Šalia pastato išliko 40-60 cm storio kultūrinis sluoksnis su XV-XVII a. keramika.

Kalvos viršuje ištirtame 2x4 m dydžio plote, 35-45 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, rasti kapai. Juos galima datuoti iki XVI a., nes virš jų rasta šiukšlių duobė su XVI-XVIII a. puodų šukėmis. Kapas Nr. 3 orientuotas pietvakarių kryptimi. Mirusysis paguldytas ant nugaros, ištiestoje padėtyje, rankos sulenktos per alkūnes, plaštakos sudėtos ant krūtinės. Likę lentinių karstų geležiniai kampainiai ir vinys. Įkapių nerasta. Panašus ir kapas Nr. 4. Mirusysis palaidotas galva šiaurės vakarų kryptimi, kairė ranka ištiesta palei šoną, dešinė sulenkta per alkūnę ir padėta ant liemens. Rasta medinio karsto liekanų, geležinių kampainių bei vinių.

Birutė Lisauskaitė

TRAKŲ SALOS PILIES VAKARINIŲ KAZEMATŲ TYRIMAI

Trakų salos pilies vakariniai kazematai archeologų buvo tyrinėti prieš restauraciją, vėliau tyrimai buvo tęsiami restauracinių darbų metu. 1960 m. čia dirbo O. Navickaitė-Kuncienė, ištyrinėtas apie 40 m^2 plotas. 1961-1962 m. - I. Jučienė, A. Skardžius, S. Lasavickas, S. Mikulionis (ištirtas apie 35 m^2 plotas), 1967 m. - K. Mekas (ištirtas dar 1 m^2). I. Jučienė 1973 m. ištyrė 60 m^2 plotą, o 1977 m. - dar 35 m^2 plotą.

1988 ir 1989 m. - B. Lisauskaitė (Trakų istorijos muziejus) ištyrė 104 m^2 plotą. Tyrinėta vakarinių kazematų I, II, III, VI, VII, VIII patalpos, skaičiuojama nuo pietrytinio bokšto, kadangi nurodytose patalpose restauracinių darbų metu buvo per aukštai sudėtos

grindys. Visuose nurodytuose kazematuose buvo iškasti 1x1 m^2 dydžio šurfai, gylis - 0,6-2,5 m, plačiau tirtos II ir VIII patalpos.

Tyrimų metu buvo nustatyta, kad vakariniai kazematai statyti kartu su išorinėmis gynybinėmis sienomis, šių sienų pamatų gylis 0,35-1,8 m. Pamatai iš įvairaus dydžio akmenų, jie jungti kalkių skiediniu. I, II, III patalpų pamatai guli ant rąstų, kurie aptašyti iš visų pusių arba tik iš viršaus ir apačios. Jų storis - 8x12 cm. Kitų patalpų pamatų akmenys mūryti žvyre iškastame griovyje.

Patalpose II ir VIII rasti kalkinės aslos fragmentai. II patalpoje aslos plotas apie 16 m^2, storis 10-15 cm. Tokia pat asla rasta ir VIII patalpoje, tiesa, ji daugiau nukentejusi. Virš aslos prie šiaurinės sienos rastas atviras židinys apie 1,5 m skersmens. Jame gausu degėsių, anglies gabalėlių, taip pat gyvulių kaulų ir keramikos, puoštos bangelėmis ir įkartelėmis, fragmentų. Vietomis buvo išlikęs 7-12 cm storio kultūrinis sluoksnis, rasta puodų šukių ir arbaletinės strėlės antgalis.

Taigi šiose patalpose esančias aslas galima sieti su kazematų statybos laikotarpiu. Tokios grindys galėjo būti ir kituose kazematuose, tačiau restauracijos metu buvo sunaikintos.

Aleksejus Luchtanas

TYRINĖJIMAI PAJAUTOS SLĖNYJE KERNAVĖJE

1988-1989 m. Vilniaus universiteto Lietuvos istorijos katedros ekspedicija tęsė XIII-XIV a. miesto Pajautos slėnyje tyrinėjimus (žr.: ATL 1986 ir 1987 metais. - V., 1988. - P. 137-142).

Apie 100 m į pietus nuo Pilies kalno papėdės, šalia 1986-1987 m. ištirtų plotų atidengtas dar 730 m^2 plotas. Aptiktas 60-130 cm storio kultūrinis